อันตอนีโอ ตาบุคคี

เปเรย์รายืนยัน

คำให้การ

นันธวรรณ์ ชาญประเสริฐ แปล

อ่านอิตาลี

SOSTIENE PEREIRA

Copyright © 1994, Antonio Tabucchi

Thai translation © 2018, Nuntawan Chanprasert

All rights reserved

เปเรย์รายืนยัน

อันตอนีโอ ตาบุคคี **เขียน**

นันธวรรณ์ ชาญประเสริฐ **แปล**

มีนาภา โมไนยพงศ์ **บรรณาธิการจัดการ**

ณขวัญ ศรีอรุโณทัย **รูปเล่ม**

เฉลิมพันธุ์ ปัญจมาพิรมย์ **ออกแบบปก**

วิญญู กู่กาสิงห์ **พิสูจน์อักษร**

ชฎารัตน์ วิลัยพล **ที่ปรึกษา**

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์อ่านอิตาลี, 25 มีนาคม 2561

พิมพ์ครั้งแรก ในชื่อ *คำยืนยันของเปเรย์รา* โดยสำนักพิมพ์มติชน, 2555

Website: www.alibooks.it E-mail: info@alibooks.it

Facebook: www.facebook.com/alibooks.it

พิมพ์ที่ : บริษัทภาพพิมพ์ จำกัด

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทเคล็ดไทย จำกัด

ISBN 978-616-92759-5-4

ราคา 200 บาท

เปเรย์รายืนยัน

ขอบคุณอาจารย์ประโลม บุญรัศมี
ผู้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องการทับศัพท์ชื่อเฉพาะภาษาโปรตุเกส

1

เปเรย์รายืนยันว่ารู้จักเขาวันหนึ่งในฤดูร้อน วันนั้นอากาศแจ่มใส แดดจ้า ลมโชย กรุงลิสบอนเปล่งประกายระยิบระยับ รู้สึกว่าตอนนั้นเปเรย์ราจะอยู่ในสำนักข่าว ไม่รู้จะทำอะไรดี บรรณาธิการบริหารหยุดพักร้อน ส่วนเขากำลังกระอักกระอ่วนใจกับการเตรียมเปิดหน้าวัฒนธรรม เพราะว่าตอนนี้ *ลีซโบอา* มีหน้าวัฒนธรรมแล้ว และเขาได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบ แต่เปเรย์ากำลังครุ่นคิดเรื่องความตาย ฤดูร้อนวันนั้นอากาศปลอดโปร่ง ลมแอตแลนติกพัดยอดไม้ไหว แสงแดดเจิดจ้าสาดส่องเมืองเป็นประกายยิบๆ อันที่จริงก็ยิบๆให้เห็นจากหน้าต่างห้องทำงานของเขานั่นเอง อีกทั้งท้องฟ้าซึ่งเปเรย์รายืนยันว่าเป็นสีฟ้าอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน แจ่มจ้าจนแทบแสบตา แต่เขากลับคิดเรื่องความตาย เพราะอะไรกัน เรื่องนี้เขาตอบไม่ได้ อาจเนื่องจากว่าตอนเด็กๆ บิดาของเขามีกิจการรับจัดงานศพ ชื่อ *เปเรย์ราทำสรวล* อาจเนื่องจากว่าภรรยาของเขาเพิ่งเสียชีวิตด้วย

วัณโรคเมื่อไม่กี่ปีก่อน อาจเนื่องจากว่าเขาอ้วน เป็นโรคหัวใจและความดันโลหิตสูง แพทย์บอกว่าหากเป็นเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ เขาจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นาน จะด้วยสาเหตุใดก็แล้วแต่ เปเรย์รายืนยันว่าเขาคิดเรื่องความตาย และบังเอิญ บังเอิญจริงๆที่เขาพลิกหน้านิตยสารฉบับหนึ่ง เป็นนิตยสารว่าด้วยวรรณกรรม แต่มีหน้าปรัชญาด้วย คงจะเป็นนิตยสารแนวก้าวหน้าละกระมัง เรื่องนี้เปเรย์ราไม่แน่ใจ แต่นักเขียนหลายคนในนั้นเป็นคาทอลิก เปเรย์ราเองก็เป็นคาทอลิก หรืออย่างน้อยในตอนนั้นเขารู้สึกว่าตัวเองเป็นคาทอลิก คาทอลิกที่ดี ทว่ามีอยู่เรื่องหนึ่งที่เขาไม่อาจทำใจให้เชื่อได้ คือเรื่องการคืนชีพของร่างกาย ของดวงจิตนั้นเขาเชื่อแน่นอน เพราะเขามั่นใจว่าตัวเองมีดวงจิต แต่เนื้อหนังมังสาของเขานี่สิ ก้อนเนื้อที่ห่อหุ้มดวงจิตเขาอยู่นั้น มันไม่น่าจะฟื้นขึ้นมาอีก แล้วอีกอย่าง มันจะฟื้นขึ้นมาทำไมกัน เปเรย์รานึกสงสัย ก้อนไขมันที่เกาะติดตัวเขาอยู่ทุกวี่วัน ทั้งเหงื่อและอาการหอบเวลาขึ้นบันได สิ่งต่างๆเหล่านี้จะคืนชีพขึ้นมาทำไม ไม่แล้วไม่เอาแล้ว ทั้งในชาตินี้หน้า หรือชาติไหนๆ เขาขอไม่เชื่อเรื่องการคืนชีพของร่างกาย เปเรย์รายืนยันว่าเขาพลิกหน้านิตยสารฉบับนั้นไปเรื่อยๆเพราะเขารู้สึกเบื่อ เปิดไปพบบทความบทหนึ่งเขียนว่า “เราขอเสนอบทวิเคราะห์ความตายจากวิทยานิพนธ์ฉบับหนึ่ง

ซึ่งมีการอภิปรายเมื่อเดือนก่อนที่มหาวิทยาลัยแห่งกรุงลิสบอน ผู้แต่งคือ ฟรันเซซคู มงเตย์รู โรสซี จบปริญญาตรีสาขาวิชาปรัชญา เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ส่วนที่ท่านเห็นนี้เป็นเพียงตอนหนึ่งเท่านั้น เพราะโอกาสหน้าเราอาจได้อ่านงานของเขาอีก"

เปเรย์รายืนยันว่าตอนแรกเขาอ่านบทความไม่มีชื่อเรื่องบทนั้นไปเรื่อยๆ อย่างไม่ตั้งใจ แต่แล้วก็ย้อนกลับไปอ่านใหม่โดยไม่รู้ตัว และลงมือคัดลอกข้อความส่วนหนึ่ง เขาทำอย่างนั้นทำไม เรื่องนี้เปเรย์ราตอบไม่ได้ คงเพราะนิตยสารคาทอลิกแนวก้าวหน้าฉบับนั้นทำให้เขารู้สึกหงุดหงิดขึ้นมา คงเพราะวันนั้นเขาเบื่อหน่ายเรื่องแนวก้าวหน้าและเรื่องคาทอลิก แม้ว่าตัวเขาเองจะเลื่อมใสในคาทอลิกอย่างลึกซึ้ง หรือคงเพราะในขณะนั้นในฤดูร้อนที่เจิดจรัสไปทั่วลิสบอนนั้น ก้อนไขมันที่กดทับตัวเขาอยู่ทำให้เขารู้สึกเกลียดชังเรื่องการคืนชีพของร่างกาย ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ เปเรย์ราก็ลอกบทความนั้น คงเพื่อจะได้โยนนิตยสารฉบับนั้นทิ้งลงตะกร้าไปเสียกระมัง

เขายืนยันว่าคัดลอกเพียงไม่กี่บรรทัด ไม่ทั้งหมด และสามารถนำมาเป็นเอกสารอ้างอิงได้ ส่วนที่เขาคัดลอกมีข้อความดังต่อไปนี้ "ความสัมพันธ์ที่ให้ความหมายแห่งการมีอยู่ของคนเราได้ครอบคลุมและลึกซึ้งที่สุด คือความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและ

ความตาย ด้วยเหตุว่าขอบเขตจำกัดของชีวิตซึ่งความตายเป็นผู้กำหนดนั้น สำคัญอย่างยิ่งต่อการทำความเข้าใจและการประเมินค่าชีวิต" เขาหยิบสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์พลางรำพึงรำพันว่า "โรสซี นามสกุลอะไรแปลกดี ในสมุดโทรศัพท์ไม่น่าจะมีมากกว่าหนึ่งคน" เขายืนยันว่าได้หมุนหมายเลขโทรศัพท์นั้น เพราะเขายังจำหมายเลขได้แม่น เสียงจากปลายสายพูดว่า "ฮัลโหล" "ฮัลโหล" เปเรย์ราตอบ "ผมโทรจาก *ลีซโบอา* ครับ" เสียงนั้นตอบว่า "ครับ มีอะไรหรือครับ" "คืออย่างนี้ครับ" เปเรย์รายืนยันว่าตอบไปอย่างนั้น "*ลีซโบอา* คือหนังสือพิมพ์ของกรุงลิสบอน เพิ่งเปิดตัวเมื่อไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ไม่ทราบว่าคุณเคยเห็นหรือเปล่า หนังสือพิมพ์ของเราไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ไม่ขึ้นกับใคร แต่เราเชื่อเรื่องดวงจิต ผมหมายถึงว่าเรานับถือคาทอลิกน่ะครับ ผมขอพูดกับคุณมงเตย์รู โรสซีครับ" เปเรย์รายืนยันว่าปลายสายเงียบไปครู่หนึ่ง แล้วเสียงนั้นก็ตอบว่า มงเตย์รู โรสซี คือเขาเอง ก็ใช่ว่าเขาจะคิดเรื่องดวงจิตมากมายอะไรนัก เปเรย์รายืนยันว่าเขาเงียบไปอึดใจหนึ่งบ้าง เพราะรู้สึกแปลกใจว่าอะไรกัน คนที่เขียนบทวิเคราะห์ความตายได้ลึกซึ้งขนาดนั้นกลับไม่คิดเรื่องดวงจิต เห็นทีจะเกิดการเข้าใจผิดอะไรบางอย่างเสียแล้วกระมัง เขาจึงรีบหันไปพูดเรื่องการคืนชีพของร่างกาย

ซึ่งเขาหมกมุ่น บอกว่าได้อ่านบทความของคุณมงเตย์รู โรสซี เกี่ยวกับความตาย เขาเองก็ไม่เชื่อเรื่องการคืนชีพของร่างกาย เหมือนกัน หากว่าคุณมงเตย์รู โรสซีหมายความเช่นนั้น กลายเป็นว่าเขาพูดวกไปวนมา เรื่องนี้ทำให้เขาหงุดหงิด หงุดหงิดตัวเองมากกว่าสิ่งอื่นใด ที่อยู่ดีๆ ก็หาเรื่องใส่ตัว โทรศัพท์ถึงคนแปลกหน้า แถมยังคุยเรื่องละเอียดอ่อนและเป็นส่วนตัวมาก อย่างเรื่องดวงจิตและการคืนชีพของร่างกาย เปเรย์รารู้สึกว่าไม่น่าเลยจริงๆ ตอนนั้นเขาคิดจะวางหูโทรศัพท์เลยทีเดียว แต่แล้วไม่รู้ด้วยเหตุผลกลใดเขากลับมีแรงใจขึ้นมา พูดต่อว่าเขาชื่อเปเรย์รา ดอกเตอร์เปเรย์รา เป็นบรรณาธิการหน้าวัฒนธรรมของหนังสือพิมพ์ *ลีชโบอา* จริงอยู่ว่า *ลีชโบอา* ตอนนี้เป็นเพียงหนังสือพิมพ์กรอบบ่าย พูดง่ายๆ คือคงจะสู้ฉบับอื่นๆ ของเมืองหลวงแห่งนี้ไม่ได้ แต่เขามั่นใจว่าสักวันหนึ่งมันจะเติบโต และจริงอยู่ว่าเวลานี้ *ลีชโบอา* ให้พื้นที่หน้ากระดาษส่วนใหญ่แก่ข่าวสังคมซุบซิบ แต่เราก็ได้ตัดสินใจกันแล้วว่าจะตีพิมพ์หน้าวัฒนธรรมประจำวันเสาร์ แต่กองบรรณาธิการยังมีไม่ครบ ด้วยเหตุนี้เขาจึงต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการนักเขียนรับเชิญมาเขียนคอลัมน์ประจำ

เปเรย์รายืนยันว่ามงเตย์รู โรสซีรีบตอบตะกุกตะกักว่า จะไปที่สำนักข่าววันนั้นเลย และยังบอกด้วยว่าเขาสนใจเรื่องงาน

งานอะไรเขาก็สนใจหมด เพราะเขากำลังต้องการงานทำอยู่พอดี ตอนนี้ก็เรียนจบมหาวิทยาลัยแล้ว ต้องหาเลี้ยงตัวเอง แต่เปเรย์รา ระมัดระวังตัว บอกว่ามาที่สำนักข่าวไม่ได้ ยังก่อนดีกว่า ถ้าอย่างไรไปพบกันข้างนอกก็ได้ ในตัวเมืองที่ไหนสักแห่ง นัดกันก่อนก็ดี เขายืนยันว่าที่พูดเช่นนั้นเพราะไม่ประสงค์จะเชิญคนแปลกหน้ามาในห้องแคบๆซอมซ่อบนถนนรูดรีกู ดา ฟงแซคา ซึ่งมีพัดลมส่งเสียงฟืดฟาดเหมือนเป็นโรคหอบหืด และไหนยังเหม็นกลิ่นอาหารทอดอยู่ตลอดเวลา ฝีมือนางแม่มดหญิงเฝ้าประตูตึกผู้ชอบมองใครต่อใครด้วยสายตาเหมือนจ้องจับผิด วันๆไม่ทำอะไร เอาแต่ทอดอาหาร นอกจากนั้น เปเรย์รายังไม่ต้องการให้คนแปลกหน้ามารู้ว่ากองบรรณาธิการหน้าวัฒนธรรมของ *ลีซโบอา* แท้จริงแล้วคือเขา เปเรย์รา คนเดียวเท่านั้น บุรุษซุ่มเหงื่อ เพราะอากาศร้อนและความอึดอัดในรูหนูแห่งนั้น เปเรย์รายืนยันว่าเขาขอให้ไปพบกันในเมือง มงเตย์รู โรสซีตอบว่า “คืนนี้ที่จัตุรัสดาเลเกรียมีงานเต้นรำพื้นเมือง ร้องเพลงและบรรเลงกีตาร์ ผมได้รับเชิญให้ไปร้องเพลงของเมืองเนเปิลส์ คือผมเป็นลูกครึ่งอิตาลีน่ะครับ แต่ผมไม่รู้ภาษาถิ่นของเมืองเนเปิลส์หรอกนะครับ เจ้าของร้านจองโต๊ะนอกร้านไว้ให้ผมตัวหนึ่ง บนโต๊ะจะมีป้ายเขียนชื่อ มงเตย์รู โรสซี เราไปพบกันที่นั่นดีไหมครับ” เปเรย์รา

ยืนยันว่าเขาตอบตกลง วางหูโทรศัพท์ เช็ดเหงื่อ แล้วเกิดความคิดยอดเยี่ยมประการหนึ่ง คือทำคอลัมน์สั้นๆชื่อ “วันครบรอบ” เขาคิดจะพิมพ์วันเสาร์หน้าเลย เขียนชื่อเรื่องโดยแทบไม่รู้ตัวว่า “สองปีล่วงแล้วที่ ลุยจิ ปิรันเดลโล ถึงแก่กรรม” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเขานึกถึงประเทศอิตาลี เขาเขียนหัวเรื่องรองไว้ข้างใต้ว่า “นักเขียนบทละครเอกมาเปิดตัวหนังสือ *ความฝัน หรือไม่ใช่หรอกกระมัง* ที่กรุงลิสบอน”

วันนั้นตรงกับวันที่ยี่สิบห้า เดือนกรกฎาคม ปีหนึ่งพันเก้าร้อยสามสิบแปด กรุงลิสบอนเปล่งประกายระยิบระยับอยู่ในสายลมสีฟ้าจากมหาสมุทรแอตแลนติก เปเรย์รายืนยัน